

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ОТБРАНА

ДОКЛАД

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, № 902-01-16, внесен от Министерския съвет на 3 април 2019 г., приет на първо гласуване на 24 април 2019 г.

Проект!
Второ гласуване

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
ОТБРАНАТА И ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ

(обн., ДВ, бр. 35 от 2009 г.; изм., бр. 74, 82, 93 и 99 от 2009 г., бр. 16, 88, 98 и 101 от 2010 г., бр. 23, 48, 99 и 100 от 2011 г., бр. 20, 33 и 38 от 2012 г., бр. 15, 66 и 68 от 2013 г., бр. 1 и 98 от 2014 г., бр. 14, 24, 61, 79 и 88 от 2015 г., бр. 13, 17, 50, 81, 98 и 103 от 2016 г., бр. 58, 85 и 103 от 2017 г., бр. 7, 77 и 98 от 2018 г. и бр. 17 от 2019 г.)

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на закона.

§ 1. В чл. 57 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 2 думите „както и“ се заличават, а накрая се поставя запетая и се добавя „както и оказване на помощ на държавните органи при противодействие на други заплахи с особено висока степен на обществена опасност за населението“.

2. В ал. 2 думите „и със Закона за противодействие на тероризма“ се заменят с „или със Закона за противодействие на тероризма“.

Предложение от народния представител Константин Попов:

Параграф 1 да отпадне.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията не подкрепя текста на вносителя за § 1 и предлага да бъде отхвърлен.

§ 2. В чл. 60а, ал. 2 т. 3 се изменя така:

„3. Съвместно командване на специалните операции и военни формирования на пряко подчинение на командира на Съвместното командване на специалните операции.“

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 2, който става § 1.

§ 3. В чл. 60в се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „Военновъздушните сили“ се поставя запетая и думите „и на Военноморските сили“ се заменят с „на Военноморските сили и на Съвместното командване на специалните операции“.

2. В ал. 3 думите „Бригада „Специални сили“ е непосредствено подчинена“ се заменят със „Съвместното командване на специалните операции е непосредствено подчинено“.

3. В ал. 4 след думите „Военновъздушните сили“ се поставя запетая и думите „и на Военноморските сили“ се заменят с „на Военноморските сили и на Съвместното командване на специалните операции“.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 3, който става § 2.

§ 4. В чл. 60д се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, в основния текст думите „Бригада „Специални сили“ се заменят със „Съвместното командване на специалните операции“.

2. Алинея 2 се отменя.

Предложение от народния представител Константин Попов:

В § 4 думите „и допълнения“ да се заличат, а в т. 1 думите „основния текст“ да се заменят с „текста преди т. 1“.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 4, който става § 3:

§ 3. В чл. 60д се правят следните изменения:

1. В ал. 1 в текста преди т. 1 думите „Бригада „Специални сили“ се заменят със „Съвместното командване на специалните операции“.

2. Алинея 2 се отменя.

§ 5. В чл. 83, ал. 5 думите „или чрез командирите на видовете въоръжени сили и на Бригада „Специални сили“ се заменят с „и/или чрез командирите на видовете въоръжени сили и на командира на Съвместното командване на специалните операции“.

Предложение от народния представител Константин Попов:

В § 5 думите „на командира“ да се заменят с „командира“.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 5, който става § 4:

§ 4. В чл. 83, ал. 5 думите „или чрез командирите на видовете въоръжени сили и на Бригада „Специални сили“ се заменят с „и/или чрез командирите на видовете въоръжени сили и командира на Съвместното командване на специалните операции“.

Предложение от народния представител Константин Попов:

Да се създаде § 5а:

„§ 5а. В чл. 148а се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „декларация за имотното състояние и доходите си“ се заличават.

2. Алинея 2 се отменя.“

Комисията подкрепя предложението.

Комисията предлага да се създаде нов § 5:

§ 5. В чл. 148а се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „декларация за имотното състояние и доходите си“ се заличават.

2. Алинея 2 се отменя.

§ 6. Член 188а се изменя така:

„Чл. 188а. Като задължени лица по § 2, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на

незаконно придобитото имущество, военнослужещите от Министерството на отбраната и от структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната, за които се прилагат Законът за държавния служител и чл. 107а от Кодекса на труда, както и военнослужещите от звена и на длъжности, за които е установен завишен корупционен риск въз основа на методологията по чл. 32, ал. 1, т. 6 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, подават пред министъра на отбраната, съответно пред оправомощени от него длъжностни лица, при назначаване на длъжност и всяка година до 15 май декларации за имущество и интереси по чл. 35 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество. Военнослужещ, който е лице, заемащо висша публична длъжност, подава декларация за имущество и интереси само по реда на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.“

Предложение от народния представител Константин Попов:

Параграф 6 да се измени така:

„§ 6. Член 188а се изменя така:

„Чл. 188а. При назначаване на длъжност и всяка година до 15 май военнослужещите от Министерството на отбраната, служба „Военна полиция“, служба „Военна информация“ и от структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната, създадени по Закона за администрацията, както и военнослужещите от командванията (ръководствата, управленията), административните звена и щабове на военните формирования от въоръжените сили, с изключение на заемащите войнишки (матроски) длъжности, подават пред министъра на отбраната или оправомощени от него длъжностни лица декларация за имущество и интереси при условията и по реда на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество. Военнослужещ, който е лице, заемащо висша публична длъжност, подава декларация за имущество и интереси само по реда на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.“

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 6:

§ 6. Член 188а се изменя така:

„Чл. 188а. При назначаване на длъжност и всяка година до 15 май военнослужещите от Министерството на отбраната, служба „Военна полиция“, служба „Военна информация“ и от структурите на

пряко подчинение на министъра на отбраната, създадени по Закона за администрацията, както и военнослужещите от командванията (ръководствата, управленията), административните звена и щабовете на военните формирования от въоръжените сили, с изключение на заемащите войнишки (матроски) длъжности, подават пред министъра на отбраната или оправомощени от него длъжностни лица декларация за имущество и интереси при условията и по реда на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество. Военнослужещ, който е лице, заемащо висша публична длъжност, подава декларация за имущество и интереси само по реда на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.“

§ 7. В чл. 224, ал. 1 т. 3 се изменя така:

„3. безплатна храна и ободряващи напитки или левовата им равностойност при занятия, учения, тренировки и лагери при носене на дежурства и при извършване на други дейности със специфичен характер;“.

Предложение от народния представител Константин Попов:

В § 7 след думата „лагери“ да се постави запетая.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 7, като след думата „лагери“ се поставя запетая.

§ 8. В чл. 226г се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) С правата по ал. 1 се ползват и български граждани – военнослужещи в състава на многонационални формирования или които заемат длъжности в задгранично представителство на Република България, в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната и извън нея, както и членовете на техните семейства.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 8.

§ 9. В чл. 226ж се правят следните изменения:

1. В ал. 3 думите „и ветераните от войните“ се заменят с „ветераните от войните и българските граждани, участвали в мисии и операции на въоръжените сили на Република България извън територията на страната“.

2. В ал. 4 думите „Лицата по ал. 3“ се заменят с „Пенсионираните военнослужещи, военноинвалидите, военнопострадалите, ветераните от войните“.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 9.

§ 10. В чл. 226з се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея думите „и военнопострадалите“ се заменят с „военнопострадалите и българските граждани, участвали в мисии и операции на въоръжените сили на Република България извън територията на страната“.

2. Създава се ал. 2:

„(2) С правото по ал. 1 могат да се ползват и български граждани – военнослужещи в състава на многонационални формирования или които заемат длъжности в задгранично представителство на Република България, в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната и извън нея.“

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 10.

Предложение от народните представители Христо Гаджев, Пламен Манушев, Валентин Радев, Владимир Тошев, Десислава Костадинова, Калин Василев и Емил Христов:

1. В ал.1 на чл. 226м, след думите "общественополезна дейност" се добавя: "които не осъществяват политическа дейност,".

2. В ал.2 на чл. 226м, в края се добавя следния текст:

"Имотите предоставени от Министерството на отбраната по изречение първо се използват съобразно тяхното предназначение и само за осъществяването на общественополезна патриотична дейност. Отдадените под наем имоти не могат да се ползват извън предназначението им, да се преотдават и да се ползват съвместно по договор с трети лица."

3. В ал.3 на чл. 226м се създава изречение второ със следния текст:

"Предоставената финансова или материална помощ и помещения се публикува в публичен регистър към министерство на отбраната."

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията предлага да се създаде нов § 11:

§ 11. В чл. 226м се правят следните допълнения:

1. В ал. 2 се създават изречения второ и трето: "Помещенията, предоставени от Министерството на отбраната по изречение първо, се използват съобразно тяхното предназначение и само за осъществяването на общественополезна патриотична дейност. Отдадените под наем помещения не може да се ползват извън предназначението им, да се преотдават и да се ползват съвместно по договор с трети лица."

2. Създава се ал. 4:

„(4) Министърът на отбраната създава и поддържа публичен регистър, който съдържа информация за предоставената финансова или материална помощ и за предоставените помещения.“

§ 11. Член 285а се изменя така:

„Чл. 285а. Като задължени лица по § 2, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество цивилните служители от Министерството на отбраната и от структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната, за които се прилагат Законът за държавния служител и чл. 107а от Кодекса на труда, с изключение на заемащите технически длъжности, както и цивилните служители от звена и на длъжности, за които е установен завишен корупционен риск въз основа на методологията по чл. 32, ал. 1, т. 6 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, подават пред органа по назначаването или пред работодателя при постъпване на работа и всяка година до 15 май декларации за имущество и интереси по чл. 35 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество. Цивилен служител, който е лице, заемащо висша публична длъжност, подава декларация за имущество и интереси само по реда на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.“

Предложение от народния представител Константин Попов:

Параграф 11 да се измени така:

„§ 11. Член 285а се изменя така:

„Чл. 285а. При назначаване на длъжност и всяка година до 15 май цивилните служители от Министерството на отбраната, служба „Военна полиция“, служба „Военна информация“ и от структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната, създадени по Закона за администрацията, както и цивилните служители от командванията (ръководствата, управленията), административните звена и щабовете на военните формирования от въоръжените сили, с изключение на заемащите технически длъжности, подават пред органа по назначаването или пред работодателя декларация за имущество и интереси при условията и по реда на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество. Цивилен служител, който е лице, заемащо висша публична длъжност, подава декларация за имущество и интереси само по реда на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.“

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 11, който става § 12:

§ 12. Член 285а се изменя така:

„Чл. 285а. При назначаване на длъжност и всяка година до 15 май цивилните служители от Министерството на отбраната, служба „Военна полиция“, служба „Военна информация“ и от структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната, създадени по Закона за администрацията, както и цивилните служители от командванията (ръководствата, управленията), административните звена и щабовете на военните формирования от въоръжените сили, с изключение на заемащите технически длъжности, подават пред органа по назначаването или пред работодателя декларация за имущество и интереси при условията и по реда на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество. Цивилен служител, който е лице, заемащо висша публична длъжност, подава декларация за имущество и интереси само по реда на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.“

§ 12. Член 291 се изменя така:

„Чл. 291. (1) Трудовите правоотношения с цивилните служители в Министерството на отбраната, в структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и в Българската армия възникват, изменят се и се прекратяват при условията и по реда на Кодекса на труда. Работодателят

може да възложи свои правомощия по трудовото правоотношение на оправомощени от него длъжностни лица с ръководни функции.

(2) Трудовите правоотношения с гражданските служители, заемащи преподавателски и академични длъжности във военните академии и висшите военни училища, възникват, изменят се и се прекратяват при условията и по реда на Закона за висшето образование и Закона за развитието на академичния състав в Република България.

(3) По изключение, за гражданските служители, които извършват работа със специфичен характер и/или организация на труда, съвместно с военнослужещи, назначени за носене на дежурства по чл. 195, ал. 1, максималната продължителност на работната смяна при сумирано изчисляване на работното време може да надвишава 12 часа, но не повече от 24 часа, като продължителността на работната седмица не може да надвишава 56 часа, а за работниците и служителите с намалено работно време - до 1 час над намаленото им работно време.

(4) Длъжностите за гражданските служители по ал. 3 се определят с ежегодна заповед на командващия Съвместното командване на силите, командирите на видовете въоръжени сили, командира на Съвместното командване на специалните операции и ръководителите на структури на пряко подчинение на министъра на отбраната за ръководените от тях структури.“

Предложение от народния представител Константин Попов:

В § 12, ал. 4 думите „с ежегодна заповед“ да се заменят с „ежегодно със заповед“.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 12, който става § 13, като в ал. 4 думите „с ежегодна заповед“ се заменят с „ежегодно със заповед“.

§ 13. Член 331 се отменя.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 13, който става § 14.

§ 14. В Допълнителните разпоредби, в § 1 се създава т. 34:

„34. „Специални операции“ са действията, провеждани от специално формирани, организирани, подготвени и оборудвани сили – Сили за специални операции, използващи оперативни способности, техники и

система за командване и управление, различни от тези на видовете въоръжени сили.“

Предложение от народния представител Константин Попов:

В § 14 думите „Сили за специални операции“ да се заличат.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 14, който става § 15:

§ 15. В § 1 от допълнителните разпоредби се създава т. 34:

„34. „Специални операции“ са действията, провеждани от специално формирани, организирани, подготвени и оборудвани сили, използващи оперативни способности, техники и система за командване и управление, различни от тези на видовете въоръжени сили.“

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на подразделението.

§ 15. В Кодекса за застраховането (обн., ДВ, бр. 102 от 2015 г.; изм., бр. 62, 95 и 103 от 2016 г., бр. 8, 62, 63, 85, 92, 95 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 24, 27, 77 и 101 от 2018 г. и бр. 17 от 2019 г.) в чл. 489 се създава ал. 8:

„(8) В случаите по чл. 43, ал. 1 от Закона за преминаването през и пребиваването на територията на Република България на съюзнически и на чужди въоръжени сили и в случаите, когато задължение за застраховане е предвидено по споразумения, по които Република България е страна, граничната задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите по отношение на личните моторни превозни средства на военнослужещите и членовете на цивилния компонент от съюзнически или чужди въоръжени сили, както и на придружаващите ги зависими лица може да се издава за едно лично моторно превозно средство за срок до 90 дни или за сроковете по ал. 1 или 2 и може да се сключва повторно неограничено, включително във вътрешността на страната, в рамките на срока, съответстващ на срока на пребиваване на лицата във връзка с изпълнението на служебните им задължения на територията на страната.“

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 15, който става § 16.

§ 16. В Закона за предучилищното и училищното образование (обн., ДВ, бр. 79 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 98 и 105 от 2016 г., бр. 58 и 99 от 2017 г., бр. 24, 92 и 108 от 2018 г. и бр. 24 от 2019 г.), в Допълнителните разпоредби се създава § 5а:

„§ 5а. Държавните детски градини по чл. 35, ал. 2, т. 1 са предназначени за отглеждане, възпитание, социализация и обучение на деца на военнослужещи и цивилни служители от Министерството на отбраната, Българската армия, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната, в състава на многонационални формирания или които заемат длъжности в задгранично представителство на Република България, в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната и извън нея.“

Предложение от народния представител Константин Попов:

Параграф 16 да се измени така:

„§ 16. В Закона за предучилищното и училищното образование (обн., ДВ, бр. 79 от 2015 г.; изм., бр. 98 и 105 от 2016 г., бр. 58 и 99 от 2017 г., бр. 24, 92 и 108 от 2018 г. и бр. 24 от 2019 г.), в допълнителните разпоредби се създава § 5а:

„§ 5а. В държавните детски градини по чл. 35, ал. 2, т. 1 се приемат и деца на военнослужещи и цивилни служители в състава на многонационални формирания или които заемат длъжности в задгранично представителство на Република България, в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната и извън нея.“

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 16, който става § 17:

§ 17. В Закона за предучилищното и училищното образование (обн., ДВ, бр. 79 от 2015 г.; изм., бр. 98 и 105 от 2016 г., бр. 58 и 99 от 2017 г., бр. 24, 92 и 108 от 2018 г. и бр. 24 от 2019 г.) в допълнителните разпоредби се създава § 5а:

„§ 5а. В държавните детски градини по чл. 35, ал. 2, т. 1 се приемат и деца на военнослужещи и цивилни служители в състава на многонационални формирания или които заемат длъжности в задгранично представителство на Република България, в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната и извън нея.“

§ 17. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

Предложение от народния представител Константин Попов:

Параграф 17 да отпадне.

Предложението е оттеглено.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 17, който става § 18:

§ 18. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“, с изключение на § 5, 6, 12 и 14, които влизат в сила от 15 май 2019 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА КОМИСИЯТА ПО ОТБРАНА:

КОНСТАНТИН ПОПОВ